

Parlamentul
Republicii Moldova

Df-8 nr. 246
Iunie 2018

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

Aviz la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 195 din 08.06.2018)

Examinând proiectul de lege menționat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și Legii nr. 780/2001 privind acte legislative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții cu caracter general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.

4. Potrivit notei informative la proiect, acesta este elaborat în scopul aducerii în concordanță a prevederilor legislației în vigoare la reglementările Legii concurenței, nr. 183 din 11 iulie 2012, ca urmare a solicitării Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului, CEB nr.397 din 08 iulie 2016 prin care s-a făcut referință la demersul Consiliului Concurenței vis-a-vis de necesitatea modificării legislației din domeniul concurenței urmare adoptării Hotărârii Parlamentului nr. 45 din 31.03.2016 cu privire la Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței pentru anul 2014.

De asemenea, nota informativă face trimitere la implementarea art. 335 alin. (1) și art. 339-341 din Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, precum și la Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative, relevăm următoarele.

1) Art. I. Se propun a fi amendate art. 10 și art. 12 din Legea nr. 854-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi. Asupra acestui fapt, reținem, că

în procedură legislativă se află spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, nr. 135 din 27.04.2018, unde la Art. XVII se dispune abrogarea Legii nr. 845/1992.

Relevăm, că proiectul de lege nr. 135/2018 a fost adoptat în prima lectură în ședința plenară din 31.05.2018, pentru care motiv nu se va parcurge la examinarea propunerilor înaintate pentru a fi înserate în cuprinsul Legii nr. 845/1992.

2) Art. III. Cu referire la modificarea alin. (1) al art. 28 din Legea nr. 1227/1997 cu privire la publicitate, menționăm, că redacția actuală a acestui alineat prevede următoarele: „Consiliul Concurenței exercită, în limitele competenței sale, controlul de stat asupra respectării legislației cu privire la publicitate, având următoarele atribuții:”

În conținutul alin. (1) al acestui articol se propune introducerea cuvintelor „sub aspectul respectării drepturilor agenților economici”, astfel redacția acestui alineat se propune a fi expusă în următoarea redacție: „Consiliul Concurenței exercită, în limitele competenței sale, controlul de stat asupra respectării legislației cu privire la publicitate, sub aspectul respectării drepturilor agenților economici, având următoarele atribuții”.

Analizată sub aspectul încadrării propunerii legislative în conceptul actului legislativ supus modificării, precum și legislației din domeniul concurenței, relevăm, că în corespundere cu art. 32 alin. (1) din Legea concurenței, nr. 183/2012, Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, ce asigură aplicarea și respectarea legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității în limitele competenței sale.

În același context, reținem, că acțiunea 26 din Secțiunea „Climatul de afaceri și implementarea DCFTA” din Acordul din 23.11.2017 de împrumut dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană în mărime de 60000000,0 de euro privind asistența macrofinanciară pentru Republica Moldova și Memorandumul de înțelegere ca parte integrantă a acestui acord, ratificat prin Legea nr. 272 din 15.12.2017, dispune următoarele: „În conformitate cu angajamentele asumate prin Acordul de asociere și DCFTA, Guvernul va propune amendamente la Legea privind concurența cu scopul de a actualiza lista zonelor Consiliului Concurenței de intervenție în conformitate cu standardele internaționale, în special de a include sectorul mass-media”.

Întrucât art. 28 alin. (1) din Legea nr. 1227/1997 cu privire la publicitate și art. 32 alin. (1) din Legea Concurenței, nr. 183/2012 deja atribuie Consiliului Concurenței atribuții în partea ce ține de respectarea legislației din domeniul publicității, apreciem necesar reevaluarea propunerii de modificare a art. 28 alin. (1) din Legea nr. 1227/1997 cu privire la publicitate în sensul, dacă propunerea de a introduce cuvintele în cuprinsul acestui alineat „sub aspectul respectării drepturilor agenților economici” corespund angajamentelor asumate prin Acordul de asociere și DCFTA, stabilite la acțiunea 26 din Acordul din 23.11.2017 de împrumut dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și Memorandumul de înțelegere ca parte integrantă a acestui acord, ratificat prin Legea nr. 272/2017.

În plus, din formularea propusă nu este clar, căror subiecți de drept li se va atribui norma propusă în completare, fiindcă termenul „agenți economici” nu expune cu precizie categoria persoanelor care vor cădea sub incidența acestei legi.

Dacă este să ne referim la noțiunile expuse la art. 1 din Legea nr. 1227/1997 cu privire la publicitate, această lege nu operează cu termenul de „agent economic”, dar cu

termenii „furnizor de publicitate”, „producător de publicitate”, „difuzor de publicitate”, pentru care motiv sugerăm corelarea propunerii înaintate cu art. 1 din Legea citată, în sensul excluderii neclarităților care pot apărea la aplicarea acestor prevederi.

3) Art. V, privitor la excluderea alin. (2) din cuprinsul art. 37 și modificarea alin. (4) al art. 38 din Codul transporturilor rutiere, nr. 150 din 17 iulie 2014, relevăm următoarele.

Alin. (2) al art. 37 dispune, că „o rută nu poate fi introdusă ca rută nouă în programul de transport raional sau interraional dacă mai mult de 80% din lungimea rutei propuse se suprapune cu o rută deja existentă în programul de transport rutier respectiv, iar în cazul programului de transport rutier internațional, acest lucru nu este posibil dacă mai mult de 90% din lungimea rutei propuse se suprapune cu o rută deja existentă în programul de transport rutier respectiv”, iar redacția alin. (4) al art. 38 prevede, că organul central de specialitate, consiliile locale, municipale și/sau raionale, după caz, pot decide atribuirea unei rute în întregime, a unor grupuri de rute, a unui grup de curse pe aceeași rută sau a fiecărei curse de pe rută în parte. Gruparea rutelor/curselor se face în cazul necesității atribuirii unei rute neatractive din punct de vedere economic, dar necesare pentru satisfacerea necesităților de transport ale populației.

În nota informativă la proiect, propunerea de excludere/modificare a articolelor din Cod se motivează pe prevederile art. 12 alin. (1) din Legea concurenței, nr. 183/2012 care interzice orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența.

În acest sens, art. 12 alin. (1) din Legea concurenței nr.183/2012 dispune în mod expres, că sînt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, precum:

- a) limitarea drepturilor întreprinderilor de procurare ori comercializare;
- b) stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sînt prevăzute de lege;
- c) stabilirea de interdicții sau restricții, neprevăzute de lege, pentru activitatea întreprinderilor;
- d) impunerea, directă ori indirectă, a întreprinderilor de a se asocia ori de a se concentra sub orice formă.

Dat fiind faptul, că modificările propuse vizează modificarea programelor de transport rutier, în corespundere cu art. 7 alin. (1) din Codul transporturilor rutiere, care atribuie organului central de specialitate atribuții principale în domeniul transporturilor rutiere, precum:

- a) elaborarea, promovarea și monitorizarea politicii statului și a strategiilor naționale de dezvoltare în domeniul transporturilor rutiere;
- b) elaborarea programelor de dezvoltare durabilă și de modernizare a sistemului național de transport rutier, de siguranță a transporturilor rutiere și de protecție a mediului și monitorizează implementarea acestora;
- c) elaborarea proiectelor de acte legislative și normative în domeniul transporturilor rutiere și al activităților conexe transportului rutier,

considerăm necesară prezentarea avizului din partea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor asupra inițiativei legislative de modificare a Codului transporturilor rutiere.

4) Art. VI, ce vizează modificarea Legii nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat, expunem următoarele.

1) În comparație cu varianta actuală a art. 6 alin. (2) din legea supusă modificării, prin proiectul de lege se propune a fi introdus noi forme de ajutor de stat, având drept temei prevederile art. 339-341 din Acordul de asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

În corespundere cu art. 340 alin. (1) din Acordul de asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Cu referire la propunerea expusă la lit. e) și f) care atribuie facilitățile fiscale la categoria de ajutor de stat, relevant este a invoca Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, (2016/C 262/01), unde la pct. 68 dispune, că „nici forma exactă a măsurii nu este relevantă pentru a determina dacă aceasta conferă sau nu un avantaj economic întreprinderii . Nu doar acordarea avantajelor economice pozitive este relevantă pentru noțiunea de ajutor de stat, ci și scutirea de sarcinile economice poate să constituie un avantaj. Aceasta din urmă este o categorie largă care cuprinde orice reducere a taxelor incluse în mod normal în bugetul unei întreprinderi. Aceasta se referă la toate situațiile în care operatorii economici sunt scutiți de costurile inerente activităților economice pe care le desfășoară”.

Luând în considerare reglementările expuse în actul comunitar invocat, precum și ținând cont, că reglementările expuse la lit. e) și lit. f) se referă la taxe, impozite și alte plăți, sugerăm comasarea acestora prin expunerea reglementărilor într-un singur alineat în următoarea redacție: „exceptări, reduceri, amânări, eşalonări de la plata taxelor, impozitelor și altor plăți obligatorii”.

2) În partea ce ține de propunerea cuprinsă la lit. j), care atribuie garanțiile acordate de stat, de alte autorități publice sau întreprinderi de stat la categoria de ajutor de stat, recomandăm corelarea acestei propuneri cu pct. 108 și pct. 109 din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01) care dispune următoarele:

„Pct. 108. Precum în cazul oricăror alte tranzacții, împrumuturile și garanțiile acordate de organisme publice (inclusiv întreprinderi publice) pot reprezenta ajutor de stat în cazul în care acestea nu sunt în conformitate cu condițiile pieței.

Pct. 109. În ceea ce privește garanțiile, în mod normal, trebuie analizat un scenariu cu trei părți implicate: o entitate publică în calitate de garant, un debitor și un creditor . În cele mai multe cazuri, ajutorul poate fi prezent numai la nivelul debitorului deoarece garanția de stat poate să îi acorde un avantaj prin faptul că îi permite să împrumute la o rată care nu ar fi fost posibil de obținut pe piață fără garanție (sau să împrumute într-o situație

în care, în mod excepțional, nu s-ar fi obținut niciun împrumut pe piață, indiferent de rată). Cu toate acestea, în anumite situații specifice, acordarea unei garanții publice ar putea presupune, de asemenea, un ajutor pentru creditor, în special în cazul în care garanția este acordată ex post pentru o obligație existentă între creditor și debitor, în cazul în care nu se asigură un transfer complet al avantajului către debitor sau în cazul în care un împrumut garantat este utilizat pentru a rambursa unul negarantat” .

Privitor la utilizarea cuvintelor „întreprinderi de stat”, reținem că potrivit conceptului Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, nr. 246 din 23.11.2017, întreprinderile de stat se vor reorganiza în orice formă juridică de organizare prevăzută de legislația în vigoare, stabilind la art. 19 alin. (3), că, Guvernul:

a) în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aproba listele întreprinderilor de stat supuse procedurilor de lichidare benevolă;

b) în termen de până la 24 de luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va iniția reorganizarea întreprinderilor de stat în alte forme juridice de organizare prevăzute de legislație.

Pentru considerentul expus, urmează a se revedea cuvintele „întreprinderi de stat”.

În concluzie, recomandăm reevaluarea inițiativei legislative cu luarea în considerare a sugestiilor prezentului aviz.

Șef Direcție generală
Ion Creangă